

CONCEPT BEGROTING 2024 RECREATIESCHAP ROTTEMEREN

IMPRESSIE VERBLIJFPLEK ROTTEBANBRUG

VASTGESTELD IN HET DAGELIJKS BESTUUR OP 27 MAART 2023

Hoofdstuk	Pagina
1. Bestuurlijke samenvatting	2
2. Financiële samenvatting	3
3. Programma instandhouding gebieden	5
4. Bedrijfsparagrafen	14
5. Financiële begroting	20
6. Bijlagen	24

1. Bestuurlijke samenvatting

In deze bestuurlijke samenvatting zijn de speerpunten per programma benoemd. Deze punten zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 3: Programmaplan en hoofdstuk 4: Paragrafen. In hoofdstuk 3 is ook beschreven wat onder de reguliere werkzaamheden valt.

Bestuurlijke context

Recreatieschap Rottemeren behartigt voor de deelnemers de onderlinge samenhang van het gebied en de belangen voor openluchtrecreatie, natuurbescherming en het bewaren en bevorderen van natuur en landschapsschoon. Het recreatieschap heeft sinds 2018 de vorm van een collegeregeling. In de Gemeenschappelijke Regeling is bepaald dat de raden van de deelnemende gemeenten de kaders voor het recreatiebeleid vaststellen. Bovendien vragen opgaven als toenemende verstedelijking, klimaatopgaven, biodiversiteit en gezondheid om een nieuwe visie op de functie en inrichting van het gebied.

Om hier invulling aan te geven heeft het recreatieschap in 2018 de notitie “Ruimte voor een groenblauwe toekomst – koers en ambities voor recreatief landschapspark Rottemeren” opgesteld. De gemeenteraden van de drie deelnemende gemeenten hebben deze notitie vastgesteld als kaderstellend document.

Bij de vaststelling van het Ontwikkelplan is afgesproken dat een uitvoeringsprogramma wordt opgesteld waarin het recreatieschap haar ambities vertaalt naar concrete uitvoering. In 2022 heeft het Algemeen Bestuur goedkeuring gegeven en budget toegewezen voor de uitvoering van projecten uit tranche 1.

Sinds 2017 verricht Staatsbosbeheer de dienstverlening aan Recreatieschap Rottemeren. De samenwerking tussen het recreatieschap en Staatsbosbeheer is vanaf 1 januari 2019 vormgegeven in de Samenwerkingsovereenkomst Staatsbosbeheer-Recreatieschap Rottemeren voor de periode 2019 tot en met 2023.

Beheer, onderhoud en exploitatie gebieden

Het product gebiedsbeheer gaat over het onderhouden van de natuur- en recreatiegebieden en de daarbij behorende beheertaken. De basis voor de reguliere onderhoudswerkzaamheden is beschreven in het terreinbeheermodel (TBM). Dit model is opgebouwd uit doeltypen met specifieke recreatieve doelen en maatregelen gerelateerd aan marktconforme normprijzen per doeltipe. Continue evaluatie van de onderhoudswerkzaamheden draagt bij aan het voortdurend actualiseren van het terreinbeheermodel en het beheersbaar houden van zowel de te treffen onderhoudsmaatregelen als de kosten. Bij grote afwijkingen kan deze evaluatie leiden tot een voorstel tot begrotingsaanpassing.

Grondzaken en exploitaties (Economisch beheer)

Het economisch beheer is gericht op het zodanig beheren van de grondposities van het recreatieschap dat dit bijdraagt aan de lange termijn strategie van het recreatieschap. Daarnaast worden overeenkomsten met derden aangegaan en beheerd, gericht op de exploitatie en/of het gebruik van schapsgronden en -opstallen (passend binnen de huidige ambities van het recreatieschap). Het resultaat is het vastleggen en actief beheren van privaatrechtelijke afspraken, waarbij een optimale netto-opbrengst wordt nagestreefd.

Het langdurig in eigendom hebben en houden van woningen wordt niet als taak van het recreatieschap gezien. Daarom wordt in 2023 een voorstel gedaan voor het al dan niet afstoten van een aantal woningen inclusief de ondergrond.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Ontwikkelingen

Bij de vaststelling van het Ontwikkelplan is afgesproken dat een uitvoeringsprogramma wordt opgesteld waarin het recreatieschap haar ambities vertaalt naar concrete uitvoering. In 2022 heeft het Algemeen Bestuur goedkeuring gegeven en budget toegewezen voor de uitvoering van projecten uit tranche 1. Naast de tranche 1 projecten zijn er projecten die al eerder gestart zijn: de Verblijfsplek Rottebanbrug, Kwaliteitsimpuls Entree Eendragtspolder ("De Koeienstal"), Uitbreiding MBT route, Project ontwikkellocaties; Bleiswijkse Zoom ("Ezelsbruggetje"), Bewegwijzering de Rotte en Project Kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos.

Daarnaast heeft het bestuur in 2022 de tekst van haar eigen subsidieverordening met bijbehorend beleidskaders vastgesteld. In 2023 wordt deze vastgesteld door de raden van de deelnemende gemeenten.

Ook heeft het bestuur in 2022 opdracht gegeven tot het oprichten van een regionale governance, omdat de van het Ontwikkelplan groter is dan enkel het beheer- dan wel werkingsgebied van Recreatieschap Rottemeren. Deze opdracht wordt in 2023 nader uitgewerkt en afgerond.

Bij het opzetten van het Ontwikkelingsplan met Uitvoeringsprogramma en met het programma Gebiedsontwikkeling A16 wordt verder invulling gegeven aan nieuwe projecten en innovatieve ontwikkelingen met als doel vitale en aantrekkelijke gebieden te realiseren en te behouden.

2. Financiële samenvatting

Exploitatie

De begroting 2024 is in evenwicht.

De jaarlijkse prijsindexatie van de Kring Gemeentesecretarissen Rotterdam-Rijnmond bedraagt 8,4%. Deze is toegepast op de daarvoor in aanmerking komende lasten zoals opgenomen onder de uitgangspunten.

De indexatie is ook toegepast op de deelnemersbijdragen.

De begrote deelnemersbijdragen over 2023 bedroegen € 4.140.800. Deze worden opgehoogd met € 347.800 naar € 4.488.600. De verhoging is conform de bestaande verhouding verdeeld over de drie deelnemende gemeenten.

Ook het meerjarig perspectief is sluitend. Voor een nadere specificatie van de lasten en baten wordt verwezen naar onderdeel 3.7.

Vermogenspositie

De geprognostiseerde eindstand van de algemene reserve ultimo 2024 bedraagt € 3,3 mln. In hoofdstuk 5 wordt verder ingegaan op de meerjarenraming en de vermogenspositie.

Uitgangspunten

Bij het opstellen van de programmabegroting 2024 zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De keuzes die het recreatieschap maakt uit de Producten en Diensten Catalogus van Staatsbosbeheer zijn leidend voor de begroting 2024.
- De programmabegroting 2024 wordt opgesteld op basis van het bestaande en aanvaarde beleid, zoals vastgelegd in de programmabegroting 2023, de Najaarsrapportage 2022 en de besluiten van het Algemeen Bestuur tot medio maart 2023 van Recreatieschap Rottemeren.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

- Eventuele structurele effecten uit de Najaarsnota 2022 worden verwerkt;
- Structurele effecten die voortkomen uit de jaarrekening 2022 zullen worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging 2024.
- Toepassing van een indexatie voor de prijsstijging op de ramingen voor 2024 die meerjarig worden doorgevoerd op de meerjarenraming 2025 tot en met 2027. Er vindt echter geen indexatie op indexatie plaats. Deze indexatie is gebaseerd op het indexeringspercentage van de Kring van gemeentesecretarissen Rotterdam Rijnmond en heeft betrekking op alle lasten, met uitzondering van rentelasten en afschrijvingen. De indexering wordt in principe niet toegepast op de baten (voorzichtigheidsbeginsel). Door het niet indexeren van baten kan het voorkomen dat de deelnemersbijdrage meer stijgt dan het afgegeven indexeringspercentage. Hier zal uw bestuur voorafgaand aan de aanbidding van de begroting over geïnformeerd en geadviseerd worden.
- De programmabegroting 2024 en de meerjarenraming 2025 t/m 2027 behoren, conform de uitgangspunten in het BBV, structureel en reëel in evenwicht te zijn. Dit houdt in dat structurele lasten kunnen worden gedekt met structurele baten.
- De inkomsten (huren, pachten, e.d.) worden conform actuele contracten bijgesteld en opgenomen in de programmabegroting 2024.
- Eventuele nieuwe externe ontwikkelingen (bij bestaand beleid) worden meegenomen.
- De begroting Onderhoudskosten wordt gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan TBM.
- De deelnemersbijdragen worden op basis van de huidige verdeling opnieuw berekend.
- De programmabegroting 2024 zal opgesteld worden conform de voorschriften van de BBV.

3. Programma Instandhouding gebieden

Het programma is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Gebiedsbeheer
- Maatschappelijke betrokkenheid
- Plannen maken
- Overhead
- Algemene dekkingsmiddelen
- Kredieten en projecten
- Mutatie reserves
- Wat gaat het kosten (Programma overzicht Lasten en Baten)

3.1. Gebiedsbeheer

Door de toepassing van de producten- en dienstencatalogus wordt transparant welke inzet Staatsbosbeheer zal plegen bij de uitvoering van terreinbeheer. Er wordt expliciet zichtbaar gemaakt welke inzet Staatsbosbeheer pleegt ten behoeve van het verwerken van de beheer informatie, uitvoeren van terreininspecties, ondersteuning van recreatie-, landschaps- en natuurbeheer, inzet van vrijwilligers en betrekken samenleving bij het (natuur)beheer. Ten opzichte van de bestaande situatie is sprake van intensiveren van terreininspecties. Hier geldt dat de kosten voor de baten uitgaan. Gerichter inspecteren moet bijdragen aan verhoging van de betrouwbaarheid van de beheer informatie en kwaliteit van bestekvoorbereiding en opdrachtverlening bij de uitvoering.

3.1.1. Beheer informatie

Wat willen we bereiken

Beheer informatie levert inzicht in de beheerwerkzaamheden en kosten voor de komende jaren. Deze informatie is onmisbaar voor een goede beheer voorbereiding en -uitvoering in uw terreinen.

Wat gaan we er voor doen

Metten is weten. Daarom is het van belang dat de beheer informatie inzichtelijk en op orde is. De koppeling aan een Geografisch Informatie Systeem (GIS) aan het Terrein Beheer Model maakt data en kosten inzichtelijk, goed te beheren en te vergelijken. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld kaartmateriaal van de huidige en toekomstige inrichting, plannings, geografische gebiedsanalyses en beschrijvingen van kapitaalgoederen zoals wegen en paden, maar ook 'kunstwerkspoorwegen' voor bijvoorbeeld bruggen en steigers.

3.1.2. Uitvoeren terreininspecties

Wat willen we bereiken

Het uitvoeren van inspecties leidt tot actuele, heldere beheer data. Daarmee kan op de korte termijn de kwaliteit en veiligheid in de gebieden gewaarborgd worden en is op de langere termijn inzicht in de noodzakelijke investeringen.

Wat gaan we er voor doen

Door systematische visuele en technische inspecties te doen blijft er zicht op de onderhoudsstaat van de natuur- en recreatieterreinen. Zo kan er tijdig bijgestuurd worden.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Inspecties stellen in staat dat:

- de kwaliteit van het terrein te geborgd wordt;
- de meerjarenplanningen groot onderhoud actueel gehouden wordt;
- de veiligheid in het gebied (beter) gewaarborgd blijven;
- er invulling gegeven wordt aan aantoonbaarheid (juridische aansprakelijkheid).

3.1.3. Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een natuurlijke en eigentijdse inrichting van de terreinen, met naast recreatieve mogelijkheden ook aandacht voor landschappelijke kwaliteit en vergroting van de biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Terreinbeheer is continu inspelen op nieuwe wettelijke kaders en op vragen en veranderend gebruik van stakeholders in en om de terreinen. Het is dan ook belangrijk om deze vraagstukken goed te volgen en aanpassingen te onderbouwen en te implementeren in het beheer.

Recreatieadviseurs, ecologen en landschapsarchitecten zetten hierbij hun kennis van zowel het recreatiegebruik en de natuur- en landschapswaarden van de gebieden als hun landelijke expertise in, zodat het beheer wordt ingericht vanuit een integraal perspectief.

3.1.4. Uitvoeren terreinbeheer

Wat willen we bereiken

Efficiënt en hoogwaardig terreinbeheer levert een duurzaam onderhouden recreatie- en natuurgebied op dat aansluit op de wensen van bezoekers, met faciliteiten die schoon, heel en veilig zijn. Daarnaast draagt het beheer bij aan natuurwaarden en biodiversiteit.

Wat gaan we er voor doen

Binnen de kaders van wet- en regelgeving en met behoud van de landschappelijke kwaliteit wordt integraal en duurzaam terreinbeheer uitgevoerd. Verder wordt er op basis van Social Return gewerkt en wordt ervaring in beheer, recreatie en biodiversiteit gedeeld. Uitvoering van het werk gebeurt op basis van het Terrein Beheer Model. Deze systematiek garandeert de kwaliteit van het beheer en maakt vervangingsinvesteringen voor dagelijks en groot onderhoud per jaar inzichtelijk. De meerjarige onderhoudsplanning geeft ook inzicht voor de lange termijn.

3.1.5. Omgevingscommunicatie

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een brede waardering voor de gebieden, heldere communicatie en samenwerking met belanghebbenden, gezamenlijke verantwoordelijkheid en begrip voor beheermaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij uw gebieden en willen graag meedenken en bijdragen aan het beheer van terreinen. Goed terreinbeheer betekent dus ook: communicatie en samenwerking met de omgeving en belanghebbenden. Er wordt gebruik gemaakt van diverse vormen van gebieds- en stakeholdercommunicatie, zoals participatie- en informatiebijeenkomsten, woordvoering en (landelijke) online en offline communicatiekanalen. De boswachters zijn hierbij

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

lokaal aanspreekpunt en monitoren wat er in de omgeving leeft. Uiteraard worden ook landelijke expertise en netwerken ingezet.

De Rottemeren en Staatsbosbeheer willen bij omgevingsmanagement nauwer samenwerken. Daarbij zal Staatsbosbeheer de afhandeling van klachten en meldingen zoveel mogelijk zelf blijven verrichten omdat dit rechtstreeks voort komt uit de activiteiten van Staatsbosbeheer. De afstemming over de communicatiestrategie en verrichten van communicatie-uitingen via de diverse kanalen kan na afstemming ook via de deelnemende gemeenten worden uitgevoerd. De aan het schap deelnemende gemeenten en Staatsbosbeheer zullen afspraken over de taakverdeling bij omgevingsmanagement verder uitwerken.

3.1.6. Beheer vastgoed en gronden

Bij economisch beheer is een onderscheid gemaakt in vier typen activiteiten:

- Operationeel beheer;
- Advisering;
- Aan- en verkopen;
- Projectgebonden activiteiten.

Onder economisch beheer zijn inbegrepen de inzet voor operationeel beheer, advisering over grondbeleid en aan- en verkopen voor kleinere transacties (< 1 ha). Geen rekening is gehouden met de inzet t.b.v. grotere aan- en verkopen. Daarvoor zullen, als die zich aandienen, afzonderlijk voorstellen aan het bestuur worden voorgelegd. Het sluiten van samenwerkings- en exploitatieovereenkomsten en ook de inzet voor tijdelijk beheer worden toegerekend aan de projecten waarvoor die inzet noodzakelijk is.

Wat willen we bereiken

Professioneel vastgoed- en grondbeheer houdt voor u de (vermogens)positie op orde. U voldoet bovendien aan de rechten en plichten die het eigendom met zich meebrengt. Zorgvuldig en passend medegebruik draagt bij aan het recreatieaanbod én aan structurele inkomsten.

Wat gaan we er voor doen

De grondpositie (de gronden en vastgoed binnen het werkingsgebied) vormt de basis van elk natuur- en recreatiegebied. Duurzame borging van dit bezit vraagt om zorgvuldig beheer (goed rentmeesterschap). Daarmee wordt invulling gegeven aan verzoeken om medegebruik, bijvoorbeeld door erfpacht- of andere gebruiksovereenkomsten aan te gaan, inclusief de administratieve, financiële en juridische afwikkeling daarvan. Professioneel grond- en vastgoedbeheer is ook financieel van belang: de grond en gebouwen vormen immers uw kapitaal.

3.1.7. Toezicht en handhaving

De dienstverlening met betrekking tot toezicht en handhaving is gericht op een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet door het toepassen gebiedsrisicoanalyses en door gebied overschrijdende aansturing van BOA-capaciteit.

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een gebied aan te bieden waar mensen zich veilig en welkom voelen en waar de natuur wordt beschermd. Door naleving van de wet- en regelgeving blijft de kwaliteit van het gebied op orde en de recreatie- en belevingswaarde hoog.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Wat gaan we er voor doen

Toezicht en handhaving bestaat uit vier onderdelen:

- Gastheerschap voor de gebruikersgroepen;
- Handhaving op geldende bepalingen en wetgeving;
- Samenwerking met andere bevoegde toezichthouders (politie, gemeentelijke handhavers);
- Vaartoezicht in waterrijke gebieden.

De uitvoering van deze onderdelen gebeurt door de boswachters met boa-bevoegdheden, in samenwerking met gemeenten en met andere toezichthouders. Dit is onder meer afhankelijk van de aard van de problematiek. Zo is naar aanleiding van een in 2022 ingediende motie van de Rotterdamse Partij voor de Dieren over stroperij, de controle op stroperij en illegale visserij geïntensiveerd door meer gezamenlijke handhavingsacties in de nachtelijke uren.

3.1.8. Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen

Wat willen we bereiken

De gebieden bieden ruimte voor initiatieven van derden, zorgvuldig getoetst aan de andere belangen voor het terrein. Afspraken met partijen leggen we vast en communiceren we.

Wat gaan we er voor doen

De gebieden worden regelmatig gebruikt door organisaties en particulieren voor het organiseren van activiteiten en evenementen. Dat is een maatschappelijke meerwaarde! Want naast het beschermen van natuur, zijn ook het beleven en benutten van terreinen belangrijke waarden. Maar niet alles kan en mag overal. Daarom is het nodig om heldere afspraken te maken over het gebruik van het gebied en de faciliteiten, zeker bij grote bezoekersaantallen. Dit wordt vastgelegd in de vorm van een vergunning (verlening door gemeenten), ontheffing of toestemming. Vanzelfsprekend op basis van de afspraken en doelstellingen die voor een terrein gelden.

3.2. Maatschappelijke betrokkenheid

3.2.1. Vrijwilligers en actief burgerschap

Wat willen we bereiken

Een zorgvuldige aanpak van vrijwilligerswerk en actief burgerschap leidt tot betrokkenheid, betekenis en plezier bij gebruikers en de omgeving van het gebied. De vrijwilligers werken mee aan excursies, jeugdactiviteiten en terreinbeheer, maar ook helpen zij bij monitoring, toezicht en handhaving en bij vragen, meldingen en klachten van bezoekers.

Wat gaan we er voor doen

Veel mensen voelen zich betrokken bij de gebieden en zetten zich er graag voor in. 'Vrijwilligers en actief burgerschap' is een essentieel product om hen hiervoor op een zorgvuldige, professionele manier ruimte te bieden en terreinen op eigentijdse wijze te beheren. Dat levert kwalitatief hoogstaand gebiedsbeheer op en bovendien draagvlak in de omgeving.

Het bestaat uit o.a.:

- professionele begeleiding inzet van vrijwilligers;
- faciliteren en onderhouden van participatiegroepen;
- samenwerken met bewonersplatforms, stichtingen en verenigingen.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Daarnaast stimuleert het recreatieschap maatschappelijke participatie door middels haar subsidieverordening maatschappelijke initiatieven te steunen.

3.3.Plannen maken

Ten laste van dit budget wordt alleen de inzet van capaciteit benodigd voor het opstellen van een bestuursvoorstel gebracht. Dit voorstel heeft als doel het bestuur zich uit te laten spreken of men het gesignaleerde probleem wil oplossen of de kans wil benutten en bereid is daarvoor middelen beschikbaar te stellen. Zo'n voorstel behoort daarom inzicht te geven in welke kosten en opbrengsten aan een vervolg zijn verbonden.

Op tal van plekken worden projecten uitgevoerd die moeten bijdragen aan het verbeteren en verder ontwikkelen van het recreatiegebied. De Rottmeren en Staatsbosbeheer vinden het belangrijk dat tijdig een beheertoets (Beheerkostenberekening & Analyses) wordt uitgevoerd.

3.3.1. Plan- en projectvoorbereiding

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een advies dat de kwaliteiten en potentie van het gebied omschrijft. Onderdeel daarvan is een analyse van (potentiële) bezoekers. Daarnaast bevat het advies aanbevelingen voor mogelijke differentiatie tussen gebieden, beheer en investeringsmaatregelen.

Wat gaan we er voor doen

Soms is het wenselijk om, voorafgaand aan een ontwikkelplan, te starten met een verkenning. Een ontwikkelplan met stevig draagvlak in de omgeving vraagt immers om grondige voorbereiding. Als basisinformatie voor een ontwikkelplan (of kleinere aanpassingen) in het gebied wordt een vraaganalyse van bezoek en omgeving gemaakt dat resulteert in een analyse van trends en kansen, en een advies.

3.4.Overhead

3.4.1. Bestuursproducten

3.4.1.1. Accountmanagement

Wat willen we bereiken

De accountmanager is een deskundig aanspreekpunt voor het recreatieschap en een opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten.

Wat gaan we er voor doen

Met de bestuurlijk-juridische achtergrond en kennis organisatie fungeert de accountmanager als sparringpartner voor uw organisatie. Hij is opdrachtnemer voor uw bestuurlijke opdrachten, bewaakt de voortgang van de projecten en werkzaamheden die daaruit voortkomen en informeert u over de voortgang en de eindresultaten.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

3.4.1.2. Bestuursadvies

Wat willen we bereiken

De bestuurssecretaris levert een effectieve ondersteuning en advisering van uw bestuur.

Wat gaan we er voor doen

De bestuurssecretaris is uw expert-sparringpartner. Hij adviseert en begeleidt uw bestuur en andere samenwerkingspartners. Met zijn/haar bestuurlijk-juridische achtergrond heeft hij/zij veel kennis van onder meer gemeenschappelijke regelingen. Hij/zij ondersteunt de uitvoering van bestuurlijke taken en besluitvormingsprocessen en denkt mee over bestuurlijke vraagstukken. Als rechterhand van het bestuur vertaalt de bestuurssecretaris uw besluiten naar concrete afspraken voor Staatsbosbeheer.

3.4.1.3. Secretariaat

Wat willen we bereiken

Het ambtelijk secretariaat zorgt ervoor dat de vergaderingen goed voorbereid en professioneel verlopen, dat de daarbij behorende vergaderstukken tijdig beschikbaar zijn en dat de archivering op orde is.

Wat gaan we er voor doen

De ambtelijke secretaris verzorgt de planning, organisatie, voorbereiding, verslaglegging en archivering van de bestuursvergaderingen. Met gedegen kennis van bestuurlijk-juridische processen bewaken de ambtelijk secretaris dat voldaan wordt aan de vereisten en bepalingen die onder meer de Wet Gemeenschappelijke Regelingen stelt.

3.4.2. Financiële diensten

3.4.2.1. Financieel beleid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een solide financieel beleid dat voldoet aan juridische en financiële vereisten, verordeningen, notities en kaders.

Wat gaan we er voor doen

Zorgvuldig terreinbeheer en -ontwikkeling vraagt om zorgvuldig budgetbeheer. De beschikbare middelen zijn immers bedoeld om de doelen en visie te realiseren voor uw gebieden. Door kennis, ervaring en netwerk worden de terreinen zo efficiënt mogelijk beheerd. Er wordt een intern inkoop- en beleidskader opgesteld, (Europese) aanbestedingen worden begeleid, contracten worden opgesteld, rapportages voor verantwoording en accountantscontrole worden verzorgd, en de verzekeringsportefeuille wordt gecoördineerd. Uiteraard volgens de wettelijke vereisten. En op onderwerpen wordt financieel advies gegeven.

3.4.2.2. Planning en control

Wat willen we bereiken

Een Planning & Control-cyclus (P&C) is een wettelijke vereiste. En het geeft daarnaast kader en sturing aan het bestuur en biedt ondersteuning om de doelstellingen te bereiken.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Wat gaan we er voor doen

Deze P&C begint met het plannen van de jaarlijkse activiteiten (begroting) en eindigt met het vaststellen van het jaarresultaat en het samenstellen van de jaarrekening. Administratie (de vastlegging van financiële handelingen) maakt vanzelfsprekend onderdeel uit van P&C. Met de najaarsrapportage wordt de uitvoering van activiteiten bewaakt en wordt er voor gezorgd dat de bedrijfsvoering 'in control' blijft. Indien nodig wordt het voorgenomen beleid of de activiteiten en processen bijgesteld. Uiteraard binnen het extern kader van Gemeentewet, het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV), fiscale wetgeving en andere wet- en regelgeving.

3.4.3. Juridische diensten

3.4.3.1. Aansprakelijkheid

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een beperking van aansprakelijkheidsprocedures, - risico's en -kosten. Efficiënte afhandeling van klachten voorkomt bovendien eventuele beroepsprocedures bij de Nationale Ombudsman.

Wat gaan we er voor doen

Terreineigendom en -beheer brengen juridische verantwoordelijkheden met zich mee. Gezorgd wordt voor een onderbouwde afwijzing of toewijzing van claims, voor de (financiële) afhandeling ervan, of claims worden doorgestuurd naar de verantwoordelijke partij. Omgekeerd wordt gezorgd voor aansprakelijkheidstelling van derden bij schade aan de terreinen. Bij klachten op grond van de Algemene wet bestuursrecht wordt gezorgd voor correspondentie met de directe toezichthouder (Politie en OM), worden hoorzittingen voorbereid en worden beslissingen opgesteld. Verder worden beroepen van klagers bij de Nationale Ombudsman afgehandeld. In bezwaarprocedures wordt gezorgd voor de hoorzittingen en worden beslissingen op bezwaar opgesteld.

3.4.3.2. Juridische ondersteuning

Wat willen we bereiken

Beoogd wordt een goede en snelle juridische ondersteuning ter voorkoming en beperking van imagoschade en allerhande risico's.

Wat gaan we er voor doen

Voor effectief beheer en ontwikkeling van terreinen is een solide juridische basis onmisbaar. Daarom wordt vorm gegeven aan tal van overeenkomsten in het kader van beleid en uitvoering van beheer, waaronder de samenwerking met derden (private en publieke partijen). Dat gebeurt onder andere door adviseren, beoordelen en/of opstellen van overeenkomsten.

3.4.3.3. Procederen

Wat willen we bereiken

Het voorkomen van een onnodige gerechtelijke procedure spaart tijd en geld. In die gevallen

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

waarin geprocedeerd moet worden, wordt een vlotte en correcte afhandeling van de procedure beoogd en draagt zodoende bij aan een besparing van kosten en komt uw imago ten goede.

Wat gaan we er voor doen

Mochten conflicten met derden tot juridische procedures leiden, dan wordt er geprocedeerd als verweerder, eisende partij, gedaagde of belanghebbende en zijn de juristen het aanspreekpunt voor de advocaat. Ook worden collega's bijgestaan in juridische procedures, bijvoorbeeld als zij slachtoffer zijn van een delict of een ongeval. Als het nodig is, wordt er opgetreden als gemachtigde in een gerechtelijke procedure.

3.4.3.4. WOO-procedures

Wat willen we bereiken

Gestreefd wordt naar een snelle en correcte afhandeling van WOO-procedures.

Wat gaan we er voor doen

WOO-verzoeken worden in behandeling genomen. Ook kan een zienswijze opgesteld worden op een WOO-verzoek dat door derden wordt behandeld en waarin het recreatieschap derde-belanghebbende bent. Cruciaal hierbij is dat over de gevraagde informatie (documenten) beschikt kan worden.

3.5. Projecten/kredieten

Er zijn bij het opstellen van deze conceptbegroting nog geen veranderingen bekend m.b.t. de lopende kredieten per 31-12-2022 zoals opgenomen in de jaarrekening 2022.

Bij de najaarsrapportage 2023 zal een geactualiseerd inzicht worden gegeven inclusief de eventueel vastgestelde aanvragen die ingediend worden voor de komende bestuursvergaderingen.

3.6. Mutaties reserves

Een meerjarenoverzicht van het verloop van de reserves is opgenomen onder hoofdstuk 5, Financiële Begroting.

3.7. Wat gaat het kosten

Programma instandhouding gebieden	Lasten			Baten			Saldo		
	Begroting 2023	Indexering en overige mutaties	Concept Begroting 2024	Begroting 2023	Indexering en overige mutaties	Concept Begroting 2024	Begroting 2023	Indexering en overige mutaties	Concept Begroting 2024
Totaal personeel	1.362.900	95.700	1.458.600	-	-	-	1.306.600	91.000	1.397.600
Totaal materieel	3.134.800	330.700	3.465.500	783.300	60.900	844.200	2.351.500	269.800	2.621.300
Totaal Gebiedsbeheer	4.497.700	426.400	4.924.100	783.300	60.900	844.200	3.658.100	360.800	4.018.900
Totaal personeel	42.300	3.600	45.900	-	-	-	42.300	3.600	45.900
Totaal materieel		95.000	95.000				-	95.000	95.000
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	42.300	98.600	140.900	-	-	-	42.300	98.600	140.900
Totaal personeel	79.500	6.700	86.200	-	-	-	79.500	6.700	86.200
Totaal Plannen maken	79.500	6.700	86.200	-	-	-	79.500	6.700	86.200
Totaal personeel	200.800	16.900	217.700	-	-	-	200.800	16.900	217.700
Totaal materieel	7.300	600	7.900	-	-	-	7.300	600	7.900
Overhead Bestuurlijke diensten	208.100	17.500	225.600	-	-	-	208.100	17.500	225.600
Totaal personeel	149.700	43.300	193.000	-	-	-	149.700	43.300	193.000
Totaal materieel	18.200	12.000	30.200	-	200.000	200.000	18.200	(188.000)	(169.800)
Overhead Financiële diensten	167.900	55.300	223.200	-	200.000	200.000	167.900	(144.700)	23.200
Totaal personeel	47.000	3.900	50.900	-	-	-	47.000	3.900	50.900
Totaal materieel	3.700	300	4.000	-	-	-	3.700	300	4.000
Overhead Juridische diensten	50.700	4.200	54.900	-	-	-	50.700	4.200	54.900
Totaal overhead	426.700	77.000	503.700	-	200.000	200.000	426.700	(123.000)	303.700
Algemene middelen	-	-	-	4.140.800	347.800	4.488.600	(4.140.800)	(347.800)	(4.488.600)
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.046.200	608.700	5.654.900	4.924.100	608.700	5.532.800	65.800	(4.700)	61.100
Totaal kredieten	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo van baten en lasten	5.046.200	608.700	5.654.900	4.924.100	608.700	5.532.800	122.100	-	122.100
Totaal mutatie reserves	35.000	-	35.000	157.100	-	157.100	(122.100)	-	(122.100)
Saldo	5.081.200	608.700	5.689.900	5.081.200	608.700	5.689.900	-	-	-

4. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin het schap in staat is middelen vrij te maken om de risico's die zich in de praktijk voordoen op te vangen zonder dat dit betekent dat het beleid veranderd/ ingekrompen moet worden.

Conform de nota weerstandsvermogen wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Voor de waardering van de toereikendheid van het weerstandsvermogen wordt de volgende tabel gehanteerd.

Ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$> 2,0$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$< 0,6$	Ruim onvoldoende

Risicoanalyse

Veranderingen in bestaande (eerder gemelde) risico's	Aard van het risico	Financiële omvang risico	Kans van optreden*	Impact (uitgaande van vier jaar)
1. Invoering van de Vennootschapsbelasting	Vervallen	-	-	-
2. Locatie asfaltfabriek	Vervallen	-	-	-
3. Nazorg grondwaterverontreiniging stortplaats HBB	Incidenteel	€ 87.000	Laag	€ 17.400
4. Ezelsbruggetje	Vervallen	-	-	-
Totaal		€ 87.000		€ 17.400

*De financiële impact wordt berekend door bij een hoog risico 80%, bij een gemiddeld risico 50% en bij een laag risico 20% van het bedrag van de financiële omvang te nemen.

Risico 1: Invoering van de Vennootschapsbelasting (Vpb) voor overheidsondernemingen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Vpb-plicht voor overheidslichamen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, ingevoerd. De vennootschapsbelastingrisico's zijn in een extern advies door een fiscalist ten behoeve van alle recreatieschappen in beeld gebracht. De kern van het advies is als volgt: per activiteit of cluster van activiteiten is beoordeeld of met de uitvoering van de betreffende activiteit een onderneming in fiscaalrechtelijke zin wordt gedreven.

Er is sprake van een fiscale onderneming indien aan elk van de volgende drie voorwaarden is voldaan:

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

1. Duurzame organisatie van kapitaal en arbeid;
2. Deelname aan het economisch verkeer;
3. Winstoogmerk en/of concurrentie.

Voor een aantal activiteiten, die vallen onder economisch beheer (huren en erfpacht) is waarschijnlijk geen sprake van een fiscale onderneming, omdat geen sprake is van deelname aan het economisch verkeer. Aan dit criterium is niet voldaan aangezien de activiteiten beperkt zijn tot 'normaal vermogensbeheer', dit omdat er slechts beperkt arbeid wordt verricht en er geen causaal verband is tussen arbeid en rendement. Voor de overige activiteiten is ook geen sprake van een fiscale onderneming omdat geen sprake is van structurele vermogensoverschotten dan wel wordt het standpunt ingenomen dat een vrijstelling kan worden toegepast, zodat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd. Inmiddels heeft de Belastingdienst bevestigd dat er geen sprake is van een fiscale onderneming.

Risico 2: Locatie asfaltfabriek

De locatie van de asfaltfabriek ligt in het tracé van de A16 Rotterdam en is inmiddels gesaneerd door Rijkswaterstaat (RWS). Het risico is niet langer aanwezig.

Risico 3: Nazorg grondwaterverontreiniging stortplaats Hoge Bergse Bos

Uit de eindinspectie van de stortplaats in het Hoge Bergse Bos is gebleken dat het beheerssysteem dat rondom de stortheuvels is aangelegd niet optimaal werkt. Er is een (klein) risico dat in de toekomst een verontreiniging in het grondwater in de omgeving wordt vastgesteld, waardoor bodemsaneringsmaatregelen noodzakelijk zijn. Met dit risico is in het door Gedeputeerde Staten goedgekeurde nazorgplan geen rekening gehouden. Indien een dergelijke saneringsnoodzaak aanwezig is, dan is de provincie Zuid-Holland van mening dat het recreatieschap gedurende 10 jaar (tot 1 juli 2025) rekening moet houden met kosten op basis van de maatregelen en de mogelijke kosten die op € 87.000 worden geraamd wat bij een lage kans leidt tot een impact van € 17.400. Het recreatieschap kan zich vinden in deze benadering die goedkoper is dan het hernieuwd aanleggen van de drainage.

Risico 4: Ezelsbruggetje

Inmiddels is er een nieuwe overname partij gevonden. Het risico is niet langer van toepassing.

Ratio Weerstandsvermogen

Zoals hiervoor aangegeven wordt de ratio weerstandsvermogen berekend om te bepalen of het schap in staat is voldoende financiële middelen vrij te maken voor het dekken van de risico's op het moment dat de risico's zich voordoen. Het saldo van de algemene reserve per 31 december 2022 bedraagt vóór resultaatbestemming € 3,8 mln.

Voor toekomstige uitgaven van de projectkredieten ligt er een claim op de algemene reserve van € 0,2 mln. Het bedrag aan toegezegde kredieten voor 2023 bedraagt € 0,6 mln. Het onbelaste saldo van de algemene reserve bedraagt dan € 3,0 mln.

De maximum omvang van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 87k. Daarmee is de ratio van het Weerstandsvermogen uitstekend te noemen.

Kengetallen BBV

In het BBV (=financiële regelgeving voor gemeenten, provincies, Gemeenschappelijke Regelingen) staat dat er in de jaarstukken enkele kengetallen moeten worden opgenomen.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Normen:

Netto schuldquote: < 90% is minst risicovol, 90-130% is neutraal, > 130% is meest risicovol.

Solvabiliteitsratio: > 50% is minst risicovol, 20 - 50% is neutraal, < 20% is meest risicovol.

Structurele exploitatieruimte: evenwicht (0 of positief).

De kengetallen staan in onderstaande tabel.

Kengetallen	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
netto schuldquote	nvt	nvt	nvt	nvt
solvabiliteitsrisico	66%	74%	80%	76%
structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%	0%

Deze kengetallen geven enig inzicht in de financiële positie en de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de organisatie.

De netto schuldquote geeft een beeld van het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Omdat het recreatieschap geen schulden heeft is er sprake van een negatieve schuldquote. Vandaar dat in de tabel geen cijfers zijn opgenomen (n.v.t.).

De solvabiliteitsratio wordt berekend als het percentage van het totale eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen van het schap. Dit geeft inzicht in de mate waarin het schap in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

Het kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan of de structurele baten groter zijn dan de structurele lasten. Dit wordt in het kengetal als percentage van de totale baten uitgedrukt. Dit kengetal zegt in feite iets over het structurele jaarrekeningsaldo, d.w.z. zonder alle incidentele baten en lasten.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het goed onderhouden van de gebieden is een belangrijke taak voor het schap om duurzaam gebruik mogelijk te maken. Als basis voor het plannen van regulier- en groot onderhoud en vervangingsinvesteringen wordt het Terrein Beheer Model (TBM) gehanteerd. Dit model is gebaseerd op zogenaamde doeltypen (bijvoorbeeld speel- en ligweide, strand of bos) waarvoor een gestandaardiseerde inrichting met daarbij behorende onderhoudscycli en normkosten zijn bepaald. Het totaal aan oppervlaktes, stuks en lengte van de aanwezige doeltypes bepaalt met de cycli en de normkosten de geplande lasten voor meerjarig duurzaam onderhoud.

De geplande lasten van groot onderhoud fluctueren van jaar tot jaar. Dit kan een direct en groot effect hebben op het jaarresultaat en daarmee op de jaarlijkse deelnemersbijdrage. Om dit ongewenste effect zoveel mogelijk te voorkomen heeft het schap ervoor gekozen om een egalisatievoorziening groot onderhoud in te stellen. Jaarlijks wordt een vastgestelde dotatie ten laste van de exploitatie gebracht en de werkelijke onderhoudslasten worden ten laste van de Voorziening verantwoord.

Jaarlijks worden de geplande lasten, de dotatie en de werkelijke kosten gemonitord. Elk jaar wordt de dotatie opnieuw berekend en vastgesteld tenzij uit de monitoring volgt dat eerder een bijstelling nodig is. In 2023 is gestart met een nieuwe herijking, deze zal in 2024 worden doorgevoerd.

Onderstaande tabel laat het verwachte verloop van de voorziening Groot Onderhoud zien voor de komende jaren.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

STAND VOORZIENING	2023	2024	2025	2026	2027
Stand voorziening 1 januari	2.966.277	2.523.033	2.210.219	1.345.046	1.574.858
Dotatie	1.605.900	1.740.796	1.740.796	1.740.796	1.740.796
Onttrekking (incl P en Index)	2.049.145	2.053.609	2.605.969	1.510.984	2.137.919
Stand voorziening 31 december	2.523.033	2.210.219	1.345.046	1.574.858	1.177.735

De dotatie is geïndexeerd met 8,4%. De geprognoseerde onttrekkingen worden geïndexeerd met de laatst bekende CPI-index (2022: 11,8%). Daarnaast wordt een opslag toegepast van 30% voor de begeleidingsuren.

Het meerjarenonderhoudsplan is gerelateerd aan het terreinbeheermodel en de daarin opgenomen doeltypes. Sommige doeltypes kennen fluctuaties in de lasten en vragen een planning met een meerjarenperspectief. Deze doeltypes zijn ondergebracht in specifieke categorieën, zoals baggeren of asfalt.

4.3 Financiering

Kasgeldlimiet

Tot het kasgeld behoren alle vlottende schulden < 1 jaar, de contante gelden in kas, de uitgaande gelden < 1 jaar en de tegoeden/ schulden rekening-courant. Doel van de kasgeldlimiet is het beperken van de renterisico's op de korte schuld. De korte schuld is bedoeld voor de lopende uitgaven en zodoende is de limiet gekoppeld aan het begrotingstotaal. De kasgeldlimiet is vastgesteld op 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.

Bij dit schap wordt voldaan aan de kasgeldlimiet, aangezien er per saldo geen sprake is van een kortlopende schuld.

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico over de lange termijn financiering. Het renterisico is het geldbedrag aan leningen dat in een bepaald jaar aan renteherziening en herfinanciering onderhevig is. Het renterisico mag maximaal 20% van het begrotingstotaal per 1 januari van het betreffende kalenderjaar bedragen. De renterisiconorm benadrukt het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's.

De renterisiconorm is voor dit schap niet van toepassing, aangezien er geen sprake is van opgenomen geldleningen. Ook voor de komende 4 jaren worden geen geldleningen verwacht.

Schatkistbankieren

Bij het schatkistbankieren wordt dagelijks het saldo bij een vastgesteld drempelbedrag overgeboekt op een bankrekening ten gunste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Omgekeerd kan het saldo ook worden aangevuld ten laste van de rekening-courant die een decentrale overheid heeft bij de schatkist. Voor het schap zijn de benodigde overeenkomsten met het Rijk afgesloten.

EMU saldo

Omdat het begrotingstotaal van het Recreatieschap onder de grens van €20 miljoen ligt is toelichting van het EMU saldo niet verplicht en derhalve niet opgenomen.

4.4 Grondbeleid

Het Dagelijks Bestuur van het Recreatieschap Rottemeren heeft begin 2016 de nota grondbeleid vastgesteld, waarin de volgende uitgangspunten centraal staan Grond is een middel en geen doel.

- Bij en met de inzet van grond wordt financiële optimalisatie nagestreefd.
- Met de inzet van grond wordt samenwerking met gebiedspartijen gezocht.
- Hoewel het schap zelf geen grond- of opstalexploitaties voert, heeft zij in haar aanpak een actieve houding. Hierbij stuurt zij – in samenwerking met de andere gebiedspartijen - actief op programmering, kostenbeheersing en opbrengstoptimalisatie.
- Het schap werkt innovatief en extern gericht, zoekt naar nieuwe verbanden en geeft waar mogelijk ruimte aan nieuwe technologieën en duurzame toepassingen.
- Het schap neemt in beginsel niet risicodragend deel in gebieds- en vastgoedontwikkelingen en niet zelf grond-of opstalexploitaties voert.
- Bij de inzet van grond en vastgoed werkt het schap transparant en marktconform.

Financieel

Naast het algemene uitgangspunt van financiële optimalisatie is de inzet vooral gericht geweest op het behoud van het huidige niveau van inkomsten in de schapsbegroting, zulks in relatie tot de met eigendom/erfpacht samenhangende kosten. Door het aanhoudende herstel van de economie zal de investeringsbereidheid bij ontwikkelende partijen toenemen, maar concrete investerings-voorbeelden zijn nog niet voor handen.

4.5 Bedrijfsvoering

Rottemeren is een bestuurlijke organisatie en heeft geen eigen personeel in dienst.

Uitvoering van de eigen kerntaken vereist derhalve een derde uitvoerende partij. Dit is Staatsbosbeheer. De samenwerking is in 2019 verlengd tot en met 2023. Bij de samenwerkingsovereenkomst hoort een volmacht- en mandaatlijst.

De personele component van de dienstverlening door Staatsbosbeheer in 2024 blijkt uit de volgende tabel.

Productomschrijving	Totaal Gebiedsbeheer	Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	Totaal Plannen maken	Totaal overhead	Totaal
Beheerinformatie	61.000				61.000
Uitvoeren Terreininspecties	128.200				128.200
Ondersteuning recreatie-, landschaps- en natuurbeheer	37.800				37.800
Uitvoeren Terreinbeheer RO 30%	408.800				408.800
Omgevingscommunicatie	195.300				195.300
Beheer vastgoed en gronden (rentmeesterschap)	142.800				142.800
Toezicht en Handhaving	443.200				443.200
Vergunningen, ontheffingen en toestemmingen	41.500				41.500
Vrijwilligers en actief burgerschap		45.900			45.900
Plan- en projectvoorbereiding			86.200		86.200
Accountmanagement				88.600	88.600
Bestuursadvies				74.100	74.100
Secretariaat				55.000	55.000
Planning en control				14.000	14.000
Projectcontrol				30.000	30.000
Financieel beleid				149.000	149.000
Aansprakelijkheid				10.700	10.700
Juridische ondersteuning				37.400	37.400
Procederen				1.400	1.400
WOB-procedures				1.400	1.400
Subtotaal reguliere dienstverlening	1.458.600	45.900	86.200	461.600	2.052.300
Dienstverlening in uitgaven voorziening groot onderhoud	473.910				473.910
Totaal					2.526.210

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Op de dienstverlening is, daar waar van toepassing, de index van 8,4% toegepast t.o.v. 2023.

Er wordt aferekend op basis van werkelijke uren maal het afgesproken tarief conform de PDC en Samenwerkingsovereenkomst.

Met inachtneming van het totale budget voor de dienstverlening, uitgezonderd goedgekeurd meerwerk.

Voor de begeleidingsuren van het terreinbeheer (regulier- en groot onderhoud) wordt een norm gehanteerd van 30% van de werkelijke materiele uitgaven.

5. Financiële begroting

Staat van baten en lasten over 2024

Programma instandhouding gebieden	Lasten	Baten	Saldo
	Concept Begroting 2024	Concept Begroting 2024	Concept Begroting 2024
Totaal personeel	1.458.600	-	1.397.600
Totaal materieel	3.465.500	844.200	2.621.300
Totaal Gebiedsbeheer	4.924.100	844.200	4.018.900
Totaal personeel	45.900	-	45.900
Totaal materieel	95.000	-	95.000
Totaal Maatschappelijke betrokkenheid	140.900	-	140.900
Totaal personeel	86.200	-	86.200
Totaal Plannen maken	86.200	-	86.200
Totaal personeel	217.700	-	217.700
Totaal materieel	7.900	-	7.900
Overhead Bestuurlijke diensten	225.600	-	225.600
Totaal personeel	193.000	-	193.000
Totaal materieel	30.200	200.000	(169.800)
Overhead Financiële diensten	223.200	200.000	23.200
Totaal personeel	50.900	-	50.900
Totaal materieel	4.000	-	4.000
Overhead Juridische diensten	54.900	-	54.900
Totaal overhead	503.700	200.000	303.700
Algemene middelen	-	4.488.600	(4.488.600)
Onvoorzien	-	-	-
Saldo gewone bedrijfsvoering	5.654.900	5.532.800	61.100
Totaal kredieten	-	-	-
Saldo van baten en lasten	5.654.900	5.532.800	122.100
Totaal mutatie reserves	35.000	157.100	(122.100)
Saldo	5.689.900	5.689.900	-

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Meerjarenbegroting

Recreatieschap Rottmeren Meerjarenraming 2024-2027	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gebiedsbeheer	4.924.100	4.924.100	4.924.100	4.924.100
Maatschappelijke betrokkenheid	140.900	140.900	140.900	140.900
Plannen maken	86.200	86.200	86.200	86.200
Overhead	503.700	503.700	503.700	503.700
Lasten uit gewone bedrijfsvoering	5.654.900	5.654.900	5.654.900	5.654.900
Gebiedsbeheer	844.200	844.200	844.200	844.200
Overhead (Rentebaten)	200.000	200.000	200.000	200.000
Deelnemersbijdragen	4.488.600	4.488.600	4.488.600	4.488.600
Baten uit gewone bedrijfsvoering	5.532.800	5.532.800	5.532.800	5.532.800
Saldo van Baten en Lasten	122.100	122.100	122.100	122.100
Structurele toevoeging reserves	35.000	35.000	35.000	35.000
Structurele onttrekking reserves	157.100	157.100	157.100	157.100
Saldo toevoeging en onttrekking reserves	122.100	122.100	122.100	122.100
Resultaat	0	0	0	0

Grondslagen voor de meerjarenbegroting

De grondslagen voor de ramingen in de meerjarenbegroting zijn vermeld in hoofdstuk 2 "Uitgangspunten".

Deelnemersbijdragen

Het verloop van de deelnemersbijdragen is als volgt:

Recreatieschap Rottmeren Deelnemersbijdragen	Begroting 2024	Begroting 2023	Realisatie 2022
Gemeente Rotterdam	4.084.600	3.768.100	3.667.400
Gemeente Lansingerland	224.400	207.000	201.500
Gemeente Zuidplas	179.600	165.700	161.200
Totaal deelnemersbijdragen	4.488.600	4.140.800	4.030.100
Effectieve index	8,40%		

Geprognostiseerde balans 2022-2027

Bedragen * € 1.000

Stand per 31 december	Realisatie 2022	Raming 2023	Raming 2024	Raming 2025	Raming 2026	Raming 2027
Materiële Vaste activa	5.854	5.723	5.592	5.461	5.330	5.199
Vlottende activa	16.125	13.379	11.035	7.677	6.014	6.457
Totaal activa	21.979	19.102	16.627	13.138	11.344	11.656

Eigen vermogen	12.498	11.707	10.952	9.735	9.118	8.901
Exploitatieresultaat	237					
Voorzieningen	3.224	2.757	2.420	1.530	1.736	1.339
Vlottende passiva	6.020	4.638	3.255	1.873	490	1.416
Totaal passiva	21.979	19.102	16.627	13.138	11.344	11.656

Toelichting op de uiteenzetting van de financiële positie:

De uitgangspunten, die bij het samenstellen van deze begroting zijn gehanteerd, zijn vermeld in hoofdstuk 2 van deze begroting.

De geprognosticeerde balanscijfers lichten we hierna op hoofdlijnen toe.

Materiële vaste activa

De afname in de materiële vaste activa betreft de jaarlijkse afschrijvingen.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Flottende activa

De flottende activa is bepaald door het verschil te nemen tussen het "totaal passiva per jaar" minus het totaal van de materiële vaste activa.

Voorzieningen

Het verloop is afgeleid van de tabel onder 4.2 Kapitaalgoederen.

Flottende passiva

De flottende passiva betreffen met name vooruit ontvangen bijdragen derden ten behoeve van projecten. Deze kennen een aflopend karakter.

Verloopoverzicht Reserves

Bedragen * € 1.000

	Saldo 31-12-22	Claims	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-23	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-24
ALGEMENE RESERVE	4.037	-151		-580	3.306			3.306
BESTEMMINGSRESERVES								
Investeringsreserve	2.731	-2.415			316			316
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda			385	-385	0			0
Reserve Beheer Noordoever	1.866			-121	1.745		-121	1.624
Reserve vervangingsinvesteringen	167		35		202	35		237
Reserve Herinrichting Gebied A16	2.901			-42	2.859		-538	2.321
Afschrijvingsreserve	1.033		2.377	-131	3.279		-131	3.148
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	8.698	-2.415		-679	8.401	35	-790	7.646
TOTAAL RESERVES	12.735	-2.566		-1.259	11.707	35	-790	10.952

	Saldo 31-12-24	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-25	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-26	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-27
ALGEMENE RESERVE	3.306			3.306			3.306			3.306
BESTEMMINGSRESERVES										
Investeringsreserve	316			316			316			316
Investeringsreserve Uitvoeringsagenda	0			0			0			0
Reserve Beheer Noordoever	1.624		-121	1.503		-121	1.382		-121	1.261
Reserve vervangingsinvesteringen	237	35		272	35		307	35		342
Reserve Herinrichting Gebied A16	2.321		-1.000	1.321		-400	921			921
Afschrijvingsreserve	3.148		-131	3.017		-131	2.886		-131	2.755
SUBTOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	7.646	35	-1.252	6.429	35	-652	5.812	35	-252	5.595
TOTAAL RESERVES	10.952	35	-1.252	9.735	35	-652	9.118	35	-252	8.901

Algemene reserve

De claims (€ 151) betreffen de toekomstige onttrekkingen op de lopende kredieten per 31-12-2022.

De onttrekking 2023 betreft de overheveling naar de Uitvoeringsagenda (€ 385) en de toevoeging aan de voorziening groot onderhoud (€ 195).

Investeringsreserve

De claims (€ 2.415) betreffen de toekomstige onttrekkingen op de lopende kredieten per 31-12-2022.

Gemakshalve is ervan uitgegaan dat deze in 2023 zullen worden afgerekend. In de praktijk zal dit over 2023 en 2024 plaatsvinden.

Reserve Beheer Noordoever

De onttrekkingen betreffen de jaarlijkse structurele vrijval als dekking voor de beheerlasten.

Reserve vervangingsinvesteringen

Deze reserve is bedoeld om toekomstige vervangingen van bruggen en steigers met een investering van meer dan € 50.000 te financieren. Jaarlijks wordt structureel € 35.000 toegevoegd.

De eerste grote vervangings investeringen zijn gepland voor de periode 2034 tot 2043, in totaal € 600k.

Met de huidige structurele toevoegingen van € 35k per jaar zal het saldo ultimo 2034 circa € 622k bedragen.

Concept Begroting 2024 | Programma instandhouding gebieden

Reserve Herinrichting Gebied A16

Deze reserve wordt (deels) aangewend voor de bovenwettelijke maatregelen m.b.t. de kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos-A16.

De onttrekkingen lopen gelijk op met de voortgang van het project en de aanleg van de verlengde A16.

Door extra aangetrokken gelden van derden en subsidies is op dit moment de inschatting dat circa € 921.000 niet wordt aangewend.

Een eventueel restsaldo staat ter beschikking van het bestuur, dan wel de deelnemers op basis van hun inbreng.

Afschrijvingsreserve

De afschrijvingsreserve dekt toekomstige afschrijvingslasten van materiele activa met maatschappelijk nut.

De afschrijvingsreserve wordt gevoed bij activering van projecten door overheveling vanuit de investeringsreserve.

De jaarlijkse onttrekking betreft de reële afschrijvingslast in dat jaar.

6. Bijlagen

Bijlage "Bedragen per taakveld"

Verdeling taakvelden	2024		
	Lasten	Baten	Saldo
0.4 - Overhead	524.500		524.500
0.5 - Treasury	200	200.000	199.800-
0.10 - Mutaties in reserves	35.000	251.600	216.600-
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.167.900	844.200	4.323.700
0.11 - Resultaat van de rekening baten en lasten		4.431.800	4.431.800-
Totaaltelling lasten en baten	5.727.600	5.727.600	-